

Poblenou

Margarida Aritzeta i Andreu Martín

Margarida Aritzeta

Metro Llacuna

Brut i deixat de la mà de Déu. Ho repetia una vegada i una altra, com si volgués fer notar la distància que el separava del lloc infame d'on havia sortit. I aquella carbonissa que se't fica als ulls i et fa plorar. En Julien mira amunt i avall i per un moment pensa que s'ha equivocat de parada de metro i ha anat a parar en un poble petit, de carrers estranyament amples i places amables, lluminós i endreçat. Cau de vell, com ara jo, li insistia l'home amb el pols tremolós, és tronat i insalubre, ningú que pugui anar-se'n no s'hi quedaria. I no, aquí no. És endreçat i polit com en una postal. Cony de ressentit, pensa en Julien, se li va parar el rellotge en algun moment d'un passat remot i ara ves a saber si res del que li ha explicat li valdrà. S'atura. Comprova l'adreça amb el mòbil i veu que tot és correcte. La casa d'ella, si és que encara hi viu, és a pocs minuts d'aquí, però no té ganes de caminar ni de pagar pel transport. S'acosta a la parada de bicicletes de lloguer, clava una empena al noi que estava a punt d'enforquillar una màquina i fuig pedalant per Pujades i Granada. L'altre crida. Que cridi, que ningú no correrà a ajudar-lo. Les ciutats són això, un aglomerat de gent solitària a qui se li'n fot el que els passi als altres.

Enfila Llull.

Carrer Llacuna.

La casa que li deia el vell és al seu lloc, entre dues casetes baixes, davant d'un bloc de pisos nous i una pa-

ret guixada de grafit. Darrere, les restes del que devia ser una fàbrica. Fàbriques, ui!, a cada carrer, ocupant tota una *mançana*, li deia l'home, barrejades amb les cases, la gent vivint al damunt, dins, incrustats a les fàbriques. Truca. Pot molt ben ser que ella ja no hi visqui, que s'hagi mudat o que s'hagi mort, i llavors tot haurà estat inútil. Per un moment pensa a fugir. I quan la sent baixar, lenta, qui sap si feixuga, somriu, i mentre somriu, amb les mans a les butxaques i el seu millor posat de bona persona, li ve una glopada agra i veu com en un flaix els ulls tèrbols del vell, aquell cabró malparit, que no entén com és que li falta l'aire i la vida li fuig.

—Senyora Eulàlia Robert? Miri, jo...

Ara ve la part difícil: camelar-se-la.

Però ell en sap, d'explicar contes. I és jove i fa cara d'àngel. Hauria de funcionar.

—Miri —li diu—, en Piteu em va parlar tant de vostè, la trobava a faltar tant...

—En Piteu? El meu Piteu?

La té, la té al sac, ho sap des del moment que l'ha vist obrir aquells ulls de sorpresa mentre badava la boca sense saber què dir. La té, la té al sac, pensa mentre la dona es mou per la cuina buscant unes galetes per acompanyar la infusió. És tan fàcil que no s'ho creu. Mira les brosses que ballen al cul de la tassa de menta. N'hi ha que són capaços de llegir el futur al solatge d'un got, ell només hi veu una volada d'ocells, un ramassat de pluja. Broses. Què deuen voler dir? Segur que bona sort. S'hi aboca més menta. Mira per la finestra, darrere del cap de la dona, una xemeneia de maons, una torre de pisos, una grua aturada, el cel tan blau que sembla de mentida. Què m'estava explicant? La dona està contenta de saber d'en Piteu i que ell l'ha perdonada.

—I així, els seus pares... els pares de vostè, vull dir —en Julien.

És això el que ha vingut a saber: on viuen, quina és la casa.

I ella li explica el drama amb detalls, però no entra en matèria. En Piteu? Oh, era tan guapo i tan arrogant! Els meus pares mai no van poder suportar la idea de tenir un gendre pintor, un gandul, deien, que pretenia viure amb l'esquena dreta fonent-se els meus calés. Ella s'hi va revoltar, érem feliços, li diu. Vam ser feliços tant de temps! Fins que aquell dia, quan ella va tornar a casa, aquella model despullada, l'ampolla de whisky i el quadre en blanc... Els vaig fer fora sense escoltar, sense voler saber res, enganyada, bruta, dolguda.

—Em sap greu —només balbujeja en Julien, quasi sincer.

—No s'han de decidir mai les coses a cop calent, jove, no ho facis mai. Jo me n'he penedit tota la vida, perquè el vaig perdre així —i fa un gest amb els dits—, d'un dia per l'altre, com si un aiguat m'hagués arrasat la casa. I, al capdavant, qui sap si havia passat res del que em vaig imaginar! Però els homes no en saben, d'apedaçar plats de Manises, no sé si m'entens —sospira—. Se'n va anar, amb aquell posat ofès de les víctimes, i mai més no en vaig tenir notícies... Suposo que va ser la seva manera de castigar-me.

Castigar-la? Pel que en sap en Julien, mai no hi va pensar més. Però no li ho dirà. Perquè no té cap sentit explicar-li que en Piteu ha viscut la vida com un alcohòlic desitja l'ampolla, amb un defici malaltís i insà, menyspreant tot el que deixava enrere i trepitjant els que se li posaven a tret. No parlarà més del compte. Deixarà que sigui ella qui inventi i imagini com era el Piteu que un dia va conèixer i ell anirà fent gestos amb el cap, somriures i petits moviments còmplices amb les mans. Ella no té per què saber que en Julien l'odiava, que el va començar a odiar molt abans de conèixer-lo, quan només era una mala criatura. Va ser un dia d'hi-

vern, sortint de Wad-Ras, encara amb les orelles roents i la cara encesa perquè li havien dit bord, més que bord, que ta mare és una puta i una drogoaddicta que es podreix a la presó, i aquella mateixa tarda es va jurar que un dia el buscaria. I que mataria aquell malparit.

—Era molt guapo, en Piteu —recorda l'Eulàlia.

La té on la volia. L'enyora. Vol saber el que s'ha perdut d'aquests anys.

La farà parlar fins que li digui el que vol, l'únic que li importa. L'adreça. Quina és la casa. Llavors se n'anirà. El pla és aquest. Trobar la casa i endur-s'ho tot, com una mena de compensació pel que ja no té remei. L'home li explicava amb els ulls brillants que hi havia amagat un tresor, en aquella casa, monedes i més monedes d'or, una caixeta de perles, dos collars de maragdes, tot allà amagat, sota el banc de fuster, en un forat tapat per una rajola baldera, li deia rient, en aquell racó de l'entrada de cals sogres, ran de carrer.

Tot un botí a la cova d'Alí Babà. Però on vivien els sogres?

Ella no en sap res, del tresor, no sap que abans de fugir a Bordeus el seu Piteu va malviure per Barcelona fent retrats de senyores que s'endua al llit, encàrrecs d'homes de negocis, de famílies, que per quatre quartos tenien un bon oli per penjar a la sala de visites o al despatx. Fins que va rebre l'encàrrec del cònsol. Una de les cambres, una noieta quasi adolescent, li va ensenyar el tresor que el diplomàtic anava acumulant a còpia d'anar amunt i avall amb la valisa diplomàtica plena de qui sap què, i li va dir d'endur-se'l i fugir junts, explicava el vell, rient.

—I vau fugir? —pregunta en Julien.

—Ja ho veus!, per a què la necessitava a ella si podia tenir tot allò per a mi sol?

—Sí, és clar... Com es deia? —li demana.

—Qui, el cònsol?

—No, la cambrera.

—Ah, doncs això sí que no ho sé, però tenia un bon clau. La vaig estrenar jo, saps?

—Es deia Maria —diu de sobte en Julien.

—Maria? D'on ho has tret?

—Es deia Maria —insisteix, amb un punt de fúria als ulls.

—No ho sé, cony, mai no vaig saber com es deia. Que tant li fot!

I sí que se'l va endur, el tresor, en Piteu, li agrada-va explicar-ho, però robar a casa d'un cònsol no és una cosa que et surti gratis i vaig haver de fotre el camp cagant llets. Nano, em vaig cagar. Però abans de marxar, en Piteu va amagar el tresor i es va dir que tornaria a buscar-lo quan ja ningú no el perseguís.

—I ella?

—Ah, no ho sé, em fa que la van fotre a la cangrí. Li van trobar droga.

Mai no se'n va preocupar.

—I mira —li confessa rient—, han passat tants anys que ja no sé si tota aquesta història és veritat o és mentida —se serveix un got—. Maria, dius? Ah, potser sí! Tenia un clau, d'això sí que me'n recordo. El cas és que totes aquelles monedes es deuen estar podrint allà baix, sota la rajola, i tu i jo aquí, fotent-li a l'ampolla com si no passés res... Un dia hi he d'anar i treure-ho, i viure com un rei.

No es pot ser més cínic.

—Per què no et despulles, que et pintaré? —li diu palpant-li barroerament l'entreuix.

Sempre havia estat un porc. Però ni així no va sentir cap plaer d'ofegar-lo.

L'Eulàlia trafiqueja per la cuina amb els platets i les tasses. En Julien s'estremeix de pensar que potser tot sigui una fantasia del vell. El tresor. Però no s'ho ha inventat, no s'ho pot haver inventat, la cambrera del cònsol estava embarassada quan va entrar a Wad-Ras, el roba-

tori, la cocaïna, tot encaixa, el tresor també ha d'existir. El meu angelet, li deia la mare acaronent-li els cabells, només et tinc a tu, Julien. Se'n recorda. Per què cony li havia fotut aquell nom si ells de francesos no en tenien res? Julien, li deia, com en Julien Sorel, una bella i trista història d'amor. Amb tretze anys en Julien va fotre el camp de casa dels avis per fer de model de pintors amb la idea de trobar aquell home infame. Més de mitja vida li ha costat. I quan el va tenir al davant, contràriament al que esperava, no li va fer ni ràbia ni pena.

—La Maria és morta —va dir al vell abans de matar-lo.

—Ah, sí? Qui és la Maria? —En Piteu estava completament borratxo i barrejava colors.

—Aquesta! —li va cridar, estampant-li una fotografia vella davant del nas.

I si fos una fantasia? La cambrera, el tresor, la casa...

En Julien tanca els ulls mentre la dona riu tota sola, imaginant el passat, i ell torna a veure la mirada perduda d'en Piteu, el tacte del coixí, el gest del vell per apartar-se'l de la cara, inútilment, i ell empenyent fins que va deixar de respirar. El va deixar al llit, com si dormís, el molt cabró, li va allisar els llençols, al fill de puta. Amb el pijama i el pot de pastilles destapat. T'he venjat, mare, i ell no et sabia ni tan sols el nom. Va desconnectar l'aigua, la llum, el telèfon. Va tancar amb dos toms de clau.

—I així doncs, els seus pares, els pares de vostè, on vivien? —insisteix a l'Eulàlia.

Només vol l'adreça, aquesta adreça.

Aixecar la rajola i viure com un rei. L'Eulàlia, confiada, li explica tots els detalls. El número 33 d'un carrer estret, un cul de sac paret per paret amb la fàbrica. Coneixes el barri? Des de la balconada del celobert no veies altra cosa que les naus, les teulades, aquella polsina que es ficava a tot arreu. Ara, d'algunes fàbriques n'han fet centres d'art, residències d'artistes, allà a la vora, al car-

rer de Pere IV mateix, hi ha L'Escocesa... En Julien no pot més. La voldria fer callar, però ella, alegre, no para de xerrar, d'explicar, de preguntar. Et quedaràs a sopar? I a dormir, segur que encara no tens hotel i jo tinc lloc de sobres... Has estat mai a París? En Julien s'aixeca i fa per anar-se'n, ja sap el que volia, ja no necessita res més. Però ella no en té prou, el vol perquè li digui, li expliqui, la rescabali de tots aquests anys de silencis, d'oblit. L'estira, li suplica. L'empeny.

I ell també l'empeny per treure-se-la del damunt.

I ella xiscla mentre rodola escales avall. I de sobte calla i es fa el silenci.

La casa és plena de llibres, de ceràmiques, de quadres, de bibelots, com una botiga d'antiquari massa plena on fa temps que no entra ningú. Tot és net i endreçat dintre del caos de la vellúria, de la inutilitat i l'excés. Els cortinatges, les estores, els sofàs, les cadires i butaques, els llums. En Julien remena calaixos i prestatges. En treu una cartera amb uns quants centenars d'euros i una llibreta del banc en una funda de plàstic, on també hi ha un paperet amb la clau que li permetrà anar-la buidant fins que trobin el cos. Llavors endreça plats i tasses, neteja tot el que ha tocat i pensa que ja és hora d'anar-se'n. Es mira per darrera vegada la dona, estesa al peu de les escales. No gosa tocar-la. Ha de buscar un hotel, un lloc on estar-se fins que trobi el tresor. Després se n'anirà a París. Tanca la porta i amb un gest mecànic es fica les claus a la butxaca.

En Julien busca el carrer i la casa amb l'ajuda del mòbil.

No el troba. Coi de carrer! Potser li han canviat el nom. Han fet moltes reformes, res no és com explicava en Piteu. I quan fan reformes, els noms antics se'n van al carall, sobretot si tenen causa política. Què era,

aquell, un rei?, un general? No li sona de res. Coses de Franco, segur!

Avança amb la bicicleta carrer de Pere IV enllà. Potser hi trobarà un hotelet que li convingui, lluny dels edificis de luxe que endevina cap a la banda de mar. Ho preguntarà a la recepció, tinc un mapa vell on surt el carrer de Recaredo, que sabeu on para això?, preguntarà. I el xicot, que segur que no en tindrà ni punyetera idea, ho anirà a demanar. Mentre pedala, capficat, una dona vella quasi el fa caure de la bicicleta brandant el seu bastó: assassí!, li ha cridat. Li ha clavat un ensurt de mort. Poc sap en Julien que a Barcelona hi ha una guerra sorda entre les bicicletes i els vells pel domini de les voreres.

Assassí! La suor li regalima esquena avall, tot i que fa fred.

Gira el cap i encara la veu, amb el bastó enlaire, amenaçant-lo.

—Ciclistes assassins!

S'esgarrija de pensar que el comencin a perseguir cotxes amb els llums blaus i les sirenes. Assassí!, li ressona a les orelles. Però ningú no el segueix. Hi ha un trànsit tranquil de diumenge a la tarda.

Badoqueja.

Buscarà L'Escocesa si no troba un hotel. Una residència d'artistes també farà el seu fet i es trobarà en el seu ambient. Ha de ser a prop. El carrer és ample, vorejat de cases baixes, de blocs antics de pocs pisos que s'afilieren a banda i banda. Ara travessa un descampat. Una església, una paret que tanca un solar, una antiga fàbrica abandonada. Té, és aquí. Imaginava que L'Escocesa seria una nau magnificent amb una entrada semblant a l'Arc de Triomf i la descobreix en una renglera de portes a la planta baixa d'un edifici regular que segurament va ser la part del darrere de la nau industrial. Grafitis, pintures a les façanes, casetes tancades, portes tapiades.

Pensa que per ser un bullidor de projectes artístics és massa lluny del traüt de la ciutat. Però, segurament, en un viver d'artistes l'important és el que hi ha dins i no el que l'envolta.

—Tu també ho trobes massa car, oi? —li pregunta una noia que no havia vist venir.

—No. Jo en realitat buscava un carrer.

—Ah!

—El carrer de Recaredo. Saps on és?

—I és clar que sí, qui no ho sap?

Ell ha repenjat la bicicleta a la façana i busca quina de les portes és la bona.

—Avui no hi ha ningú a les oficines —li diu ella— i m'he de fer fotre. Al carrer com una merda de gos, encara que havia pagat per endavant.

—Pots tornar demà.

—Sí, home, i on dormo, en una d'aquestes cases abandonades perquè vingui un pervertit i em violi i em mati?

—Cony! Vols dir?

—Tu no ets d'aquí, oi? T'estàs en un hotel?

Mira que està bona, la tia. Vesteix una granota d'una peça que se li ajusta al cos com un guant i diria que és quasi transparent. Pintora?, pregunta. Ella somriu. Faig *performances*, treballa per Internet. Ell prova d'estirar les portes, una per una. Tancades. Dins no es veu moviment de res. Potser és veritat que en diumenge no hi són. Potser s'entra per una altra banda. Però mentre diu això nota com una idea que li ha nascut a la punta de la fava se li obre pas fins a l'extrem sensible d'una neurona petita-petita del cervell. En realitat no té cap pressa i el que hi ha sota la rajola del carrer de Recaredo pot esperar. I s'escolta a si mateix dient, jo tinc un lloc que...

No sap ben bé com ha anat. Però de seguida ella li ha dit que sí. L'ha hagut d'avisar que primer havia d'endreçar algunes coses, que li doni un quart d'hora, temps

d'arrossegar la morta i tancar amb clau la porteta de sota l'escala. No fos cas que el prenguéss per un putó tarat, un assassí. Amb menys de cinc minuts n'ha tingut prou. Ara ella trafiqueja a la nevera. Vols un refresc? Ha estat tan fàcil que fins i tot saltaria i cantaria. Com és que només tens suc de taronja?, li pregunta atansant-li un got. Fa un glop mentre ella se'l mira. Dos glops. Fins baix, li diu ella. I ell, embadocat, no para de mirar-la mentre s'ajusta una gorra sobre el mocador del cap que li recull els cabells.

—Seu allà —li diu—, et vull fer unes fotos.

L'empeny, dominant. Li agrada aquesta mossa. Se li ha posat tan dura que li fa mal. És juganera, segur, de les que viuen fantasies, i si no, a sant de què la granota i la gorra? Ara em demanarà que li estripi la roba, pensa ell, que la despulli amb les dents.

—T'han dit mai que ets molt fotogènic? —Sí, és clar, faig de model de pintors.

—Ah, això ho explica tot.

Ella remena la motxilla i en treu un focus i una càmera, un cavallet. Treu-te la camisa, sisplau. Mmm. Li passa un dit pels llavis. Làtex del més fi. Li recorre el coll, l'estèrnum, el ventre. Els pantalons, li diu dolçament. Ell se'ls treu, es repenja a la butaca i s'adona que està cansat. Fins ara que seu no ho havia notat. Sent una peresa lenta i profunda, una gran laxitud, un benestar immens. Aixeca els peus, li diu ella, mentre estén un plàstic, no ho emmerdarem pas tot.

Ha connectat la càmera.

La llum, intensa, a penes li deixa veure què fa ella, que es mou al darrere del focus.

—Així, molt bé. Ho fas molt bé. Aixeca els braços.

En Julien intenta moure els braços, però només aconseguix bellugar lleugerament un dit. Encara no sap com és que està tan cansat i alhora tan absolutament relaxat. Ella se li acosta. Somriu, amb un ganivet

a les mans. Furga. Ell no nota res, no sent cap dolor, només una vergassada freda i fonda que li recorre els ossos, com un corrent marí profund i terrible. Un doll de sang fosca esquitxa la granota blanca i regalima sobre el plàstic. Ell voldria dir alguna cosa, voldria cridar, però no pot, és com si el seu cos ja no fos seu i se l'hagués de mirar des de fora. Un baf tènue li ennuvola la vista. La càmera continua enregistrant, impassible. Ella es mou de manera que l'objectiu no es perdi cap detall. Llavors en Julien veu l'altra granota, una granota negra que s'acosta a la blanca i que a poc a poc també s'empastifa de sang.

Tallen, punxen, obren.

Li roda el cap. Li costa reconèixer el seu cos al racó del mirall del canterano que el reflecteix. Els braços i les cames clivellats de dibuixos oberts a la carn. Les orelles penjant, la llengua partida. Sang fosca. Al fons, la imatge d'una xemeneia, un bloc de pisos, una cortina. No ho suportarà. Quina mena de joc és aquest?

No sent el sexe, però la figura blanca hi juga. Ho veu a través del mirall. Punxa. Talla. Veu un penjoll que podia haver estat seu.

No sent cap plaer. I se suposa que ell...

Una bafarada pudent li puja del ventre. El seu ventre i el seu baf.

Les monedes, les maragdes, el tresor amagat. Ho hauria d'haver llegit al solatge de la tassa de menta, pensa amb desesperació. Però mai no n'ha sabut. I encara que n'hagués sabut, mai no ha fet cas dels consells. Pensa en la petita cambrera del cònsol. Pensa en en Piteu i en la seva mort i està a punt de provar de somriure, encara que ara ja sap que no se'n sortirà. Els llavis dibuixen una ganya informe. Sent un dolor intens al fons dels ulls, al cervell, un dolor imaginat que és mil vegades més efectiu que un de real. Ràbia. Ràbia intensa de ser tan pardal. La mirada, pensa, han de veure que estic acollonit,

que no m'agraden aquesta mena de bromes. Mireu-me als ulls, collons!

No s'aturaran? Quin és el límit del joc, fins on podrà resistir?

Calma, asserena't, es diu.

No pot ser veritat.

Ara en Julien vol pensar que es tracta d'un joc, que li han donat alguna cosa amb la beguda i que té al·lucinacions. Segur que la noia de la granota està en un *trip* semblant. Hòstia!, mai no havia experimentat res de tan potent, una fantasia tan horrible, com si visqués en directe una *snuff movie*. Quan li passi l'efecte del que sigui que s'ha pres, estarà fet una merda dos o tres dies.

Obren, punxen, tallen.

El Julien prova de continuar pensant en alguna cosa que el tranquil·litzi, però no n'és capaç, és com si en lloc de cervell tingués alguna cosa flonja que se li desfà. Sent una molla que se li trenca per dintre, un fil que es desconnecta, el cap que se li'n va. El buit i un forat negre que el xucla. L'objectiu de la càmera capta el terror dels ulls, el crit mut, la vacil·lació, i atrapa el moment precís en què la mirada s'apaga i la vida fuig del cos escorxat.

—Hòstiaaaa, quin flaaaaaix! —fa la de la granota blanca.

La segona figura fa un xiulet i atura la càmera. Apaga el focus, desmunta el cavallet.

—Brutal! Ho penjaràs avui?

—Sí. Trenta-dos minuts de vídeo —ell, mirant el minutatge—. Tot un rècord. L'has triat resistent.

—En traurem una morterada.

Es treuen les granotes, arpleguen els plàstics i ho emboliquen tot al voltant d'un Julien esbocinat i encara atònit, més enllà de la frontera de la vida, atrapat en aquest gest fossilitzat del darrer moviment, del darrer esglai.

—Volia saber on és el carrer de Recaredo —comenta ella.

—Pobre. I li has dit que el van aterrar fa anys per ferne un parc?

—Ah, sí? No ho sabia. Com si em sonés del nom d'una beguda. Em pensava que ho deia perquè se'm volia lligar.

Fiquen l'embalum de plàstic dins d'una gran maleta amb rodes. Apaguen els llums, tanquen la porta de cop. El carrer fa olor de kebab i espècies, d'humitat i de sal. La torre Agbar s'irisa de roig i blau en la llunyania mentre s'acosten amb pas lleuger a la parada de metro. «Llacuna», diu al rètol. Ningú no se'ls mira. La ciutat és un aglomerat de gent solitària que no es preocupa pel que els passi als altres.

Dos joves i una maleta.

Es fiquen al metro. En Julien se'n torna per on havia vingut.